

Daniel Nilsson
Sekretariatet
Tfn: 063-14 75 71
E-post: daniel.l.nilsson@regionjh.se

Socialdepartementet
s.hc@regeringskansliet.se
kalle.brandstedt@regeringskansliet.se

Svar på remiss SOU 2024:70

Tiotandvård – ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen anser förslaget om Tiotandvård- ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård som i grunden bra. Positivt att försäkringskassan föreslås få utökade möjligheter att avansluta vårdgivare. En skärpning av regelverket måste till för att säkra att skattemedel används på rätt sätt och för att säkerställa lagefterlevnad. Att undersökande och förebyggande tandvård inte ingår i högkostnadsskyddet ger en risk att grupper som redan idag avstår från vård på grund av svag ekonomi ökar. Region Jämtland Härjedalen föreslår att högkostnadsskyddet på sikt blir åldersneutralt, så att de med mest behov kan ta del av subventionerad tandvård. I dagens system finns de som avstår vård på grund av att de första 3000 kronorna är utan subvention. Det är viktigt att referenspriset täcker kostnaden för att bedriva kvalitativ tandvård på alla orter i landet och ger möjlighet att främja god arbetsmiljö.

10.1.2 Reformens önskade syfte, utformning och effekter – utredningens tolkning av några centrala begrepp

Region Jämtland Härjedalen välkomnar att ATB och STB höjs men hörnstenarna inom tandvården är den preventiva vården. Det var bland annat för att bedriva preventiv vård och stärka folkhälsan som folktandvården en gång bildades. Enligt tandvårdslagen (1985:125) paragraf 1. Avses vikten av åtgärder för att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador i munhålan. I det nu liggande förslaget omfattas ej förebyggande åtgärder utan dessa kommer att debiteras patienten enligt den nuvarande ersättningsmodell. Risken för att grupper som idag har svag ekonomi avstår vård, då de första 3000 kronor är helt utan subvention. Att ATB perioden förlängs kompenserar en del, men för de patientgrupperna med svag ekonomi och saknar rätt till STB tillför denna reform inget ytterligare stöd. Detta kan komma att leda till en sämre tandhälsa och ökade kostnader för operativ vård. Att endast tand 5 till 5 ingår i subventionen är tveksam nivå. Region Jämtland Härjedalen anser att en utökning av reformen till tandposition 6 kommer erbjuda bättre tuggfunktion för befolkningen.

3. Om målsättningen att minska patienters tandvårdskostnader

I och med att prisreducering endast gäller från tand 5 till tand 5. Finns en ökad risk att vissa vårdgivare kan kompensera med ökad taxa från tand 6 till tand 8.

10.1.5 Om den fria prissättningens betydelse för patienters tandvårdskostnader

Referenspriset bör TLV grunda på hur mycket det faktiskt kostar att bedriva tandvård i Sverige samt skapa förutsättningar för god arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter för alla medarbetare. Om referenspriset inte täcker den faktiska kostnaden för material och tekniska produkter av hög kvalitet finns en risk för sänkt kvalitet på den vård som bedrivs. Utveckling av nya material och metoder kan hämmas då de i de flesta fall medför en kostnadsökning. Om en åtgärd utifrån tex nationella riktlinjer kräver ett dyrare material behöver det säkras att kostnaden kan ersättas inom befintligt system.

4. Om skalbarhet

Ersättningssystemet bör på sikt bli åldersneutralt och då istället stödja dem med störst behov. Viktigt att nationell riskbedömning finns som underlag vid prioritering av vård och ersättning från staten. Om vården blir billigare för patienten från en viss ålder finns en risk i att det kan bli vårddrivande. Patienten kan välja att skjuta upp behandling samt efterfråga mer omfattande och dyra behandlingar längre fram i tiden. Vilket kommer att kräva mer resurs av vårdgivarna, privata som offentliga.

11.3.3 Asylsökande

Regeringen föreslår att avskaffa särregler för avgifter för asylsökande och personer utan nödvändiga tillstånd. Regionen Jämtland Härjedalen ser svårigheter med att bedöma enskilda personers betalningsförmåga. Asylsökande och papperslösa är ofta i stort behov av vård och genom att ta bort särregler utan att erbjuda ytterligare stöd riskerar det att minska deras faktiska tillgång till tandvård. Förslaget kan leda till att fler avstår vård på grund av ökade kostnader eller administrativa hinder, vilket riskerar att förvärra deras hälsa. Något som kan innebära förvärrade tillstånd, infektioner och värk som hamnar hos sjukvården i regionerna. Det finns även en påtaglig risk att kostnaderna för tandvård för denna patientgrupp hamnar hos folktandvården då det är upp till vårdgivaren att bestämma vad de ska betala för vård som inte kan anstå, och bistånd enligt socialtjänstlagen förefaller inte troligt

12.2.2 Ett kommuntypstillägg ska ges för tiotandvård

Det geografiska tillägget utifrån kommun, är svårt att bedöma effekten av utifrån bemanningsproblematiken i norra delen av Sverige. Risker finns att det inte ger effekt lokalt på mindre orter då det ej går att rekrytera oavsett tillägg.

12.2.8 TLV ska ges i uppdrag att följa upp och utvärdera konsekvenser och effekter av reformen

Regionen Jämtland Härjedalen vill betona vikten av att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ges förutsättningar att beräkna referenspriser till en rimlig nivå och att detta följs upp så att reformen inte blir underfinansierad.

Region Jämtland Härjedalen

Katarina Nyberg Finn (S)
Hälsö- och sjukvårdsnämndens ordförande

Anna Granevärn
Hälsö- och sjukvårdsdirektör